Regeringsrätten

Rättsfall

Schablonmetod eller ej beträffande fastighet i vilken rum uthyrts till anställda i ägarens rörelse?

Besvär av köpmannen O. angående inkomsttaxering år 1964. – O. ägde en fastighet med taxeringsvärde av 60.000 kr i vilken han bedrev rörelse. Av taxeringsvärdet hänförde O. 35.000 kr till rörelsen och 25.000 kr till annan fastighet. I fastigheten fanns utom lokaler för rörelsen en bostadslägenhet för O. samt fyra möblerade rum, vilka O. hyrde ut. Två av rummen var uthyrda till anställda i rörelsen. O. uppgav underskott på fastigheten, beräknat på grundval av schablonmetoden. – TN och PN beräknade i stället överskott på fastigheten efter konventionell metod. – KR: ej ändring.

RR konstaterade att i målet icke gjorts gällande annat än att intäkten av de till anställda uthyrda rummen skulle enligt punkt 1 andra st anv till 24 § KL hänföras till rörelsen. Därför skulle enligt RR dessa rum ej beaktas vid bedömning av frågan om fastighetens bostadsdel skulle schablontaxeras. Nämnda del fick – utöver O:s lägenhet – anses innehålla endast enstaka rum för uthyrning. Med hänsyn till avfattningen av 6:e punkten 1:a st anv till 24 § KL skulle resultatet av bostadsdelen på grund härav beräknas enligt 24 § 2 mom och 25 § 3 mom samma lag (dvs schablonmetoden). I enlighet därmed uppkom enligt RR ett underskott för bostadsdelen på 2.075 kr. (RR:s utslag den 18.2.71.)

Villaschablonen beträffande bolags "direktörsvilla"

Besvär av TI angående Sydsvenska Massaveds AB:s inkomsttaxering år 1965. – Bolagets verksamhet bestod i att som kommissionär för vissa skogsförädlingsbolag köpa skogsråvaror för moderföretagens räkning. Bolaget ägde i Halmstad en villafastighet som mot en årshyra av 3.000 kr upplåtits såsom bostad till bolagets verkst. direktör. Bolaget ansåg fastigheten vara använd i rörelsen och yrkade avdrag för underskott med 23.011 kr, beräknat efter s k konventionell metod. – TN beräknade inkomsten av fastigheten efter villaschablonen medan PN biföll bolagets talan.

KR yttrade: Såvitt handlingarna utvisar är bolagets verkställande direktör icke aktieägare i bolaget och äger icke heller av annan anledning avgörande inflytande i bolaget. På grund härav måste fastigheten anses vara upplåten till denne i egenskap av i rörelsen anställd arbetspersonal och skall fastigheten därför anses använd i rörelsen. (KR tillgodoförde bolaget procentavdrag i rörelsen med 1.900 kr avseende fastigheten samt beräknade underskottet till 18.051 kr.)

RR meddelade följande utslag: Av handlingarna framgår att bolaget är ett av vissa industriföretag bildat inköpsbolag med uppgift att för företagens räkning hand-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:49:54

ha virkesanskaffning och skogsförvaltning samt att bolaget har sitt huvudkontor i Halmstad. Med hänsyn till bl a arten av bolagets verksamhet och att rörelsen bedrives i stad med icke obetydlig hyresmarknad kan upplåtelsen av den ifrågavarande villafastigheten till bolagets verkställande direktör icke anses ha sådan betydelse för bolagets rörelse, att bostadsupplåtelsen på grund därav kan anses ha skett till i rörelsen anställd arbetspersonal i denna dess egenskap. Vid sådant förhållande och då vad eljest i målet förekommit icke är av beskaffenhet att föranleda annat bedömande, kan fastigheten icke enligt 1 p 2 st anv till 24 § KL anses vara använd i bolagets rörelse. I följd härav skall fastigheten såsom TN funnit hänföras till inkomstkällan annan fastighet och inkomstberäkningen ske enligt 24 § 2 mom och 25 § 3 mom KL. Vid denna beräkning är bolaget icke berättigat till avdrag för underskott å fastigheten eller till procentavdrag. Bolaget äger emellertid tillgodoräkna sig avdrag såsom för driftkostnad med 3.000 kr motsvarande skillnaden mellan det värde vartill bostadsupplåtelsen beräknats eller 6.000 kr och den för bostaden erlagda hyran 3.000 kr. (RR:s utslag den 24.2.71.)

Anm.: Jämför RÅ 1965 ref 3 och Skattenytt 1964 s 429 (K. G. A. Sandström).

S k hopptillägg till värnpliktig i fallskärmstjänst

Besvär av kontoristen E. angående inkomsttaxering år 1965. – E. hade under värnpliktstjänstgöring vid Arméns fallskärmsjägarskola fått 1.437 kr, utgörande sådan särskild ersättning, ”hopptillägg”, som under vissa förutsättningar utgick till personal i fallskärmstjänst. Beloppet ansågs utgöra för E. skattepliktig inkomst av tjänst. E. hade invänt att tillägget utgjorde en utökning av värnpliktigs penningsbidrag, som var skattefritt. (RR:s utslag den 24.2.71.)

Skådespelares tandvårdskostnader

Besvär av skådespelaren L. angående inkomsttaxering år 1967. – L. yrkade avdrag från inkomst av tjänst för tandvårdskostnader med 3.200 kr. Han uppgav att 4 framtänder i underkäken lossnat några dagar före midsommarhelgen 1966. Han hade stått inför omfattande TV-inspelningar och andra framträdanden. Med normal behandlingstakt skulle han ha tvingats avsäga sig engagemang för ungefär en månad, vilket skulle ha medfört allvarliga ekonomiska konsekvenser. L. hade lyckats förmå en tandläkare att praktiskt taget stänga sin praktik för hans skull. Denne gjorde under en vecka omfattande ingrepp och fäste 4 nya tänder på en guldbrygga. – TN vägrade avdrag. – L:s tandläkare intygade hos PN, att en avtagbar protes ej kunde ifrågakomma med hänsyn till L:s yrke, eftersom den utgjorde ett avsevärt hinder vid tal och speciellt vid sång, åtminstone under en längre tid. – PN hänförde tandvårdskostnaderna till privata, ej avdragsgilla levnadskostnader. – KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 2.3.71.)

Anm.: Samma dag vägrades vederbörande TI prövningstillstånd angående skådespelaren Stig Järrels inkomsttaxering 1967. J. hade av KR fått avdrag för del av sina tandvårdskostnader med 3 000 av yrkade 6 910 kr. KR hade i sitt utslag åberopat att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:49:54

enligt av tandläkare i målet lämnad uppgift tandbehandlingen utförts med tanke på att tillfredsställa de speciella fonetiska och funktionella krav som måst beaktas i J:s fall. Med hänsyn härtill fick det enligt KR antas att en merkostnad uppkommit för J. i hans yrke som skådespelare. Denna merkostnad, för vilken J. var berättigad till avdrag, uppskattades av KR till 3 000 kr. – Jämför även RÅ 1961 ref. 53. (Skattenytt 1962 sid. 176.)

Ökade levnadskostnader vid arbete på annan ort än familjens bostadsort

A. Besvär av TI angående järnvägsexpeditören A:s inkomsttaxering år 1966. – A. var gift och hade familjebostad i Åmål. Han var sedan 1956 och under hela 1965 anställd vid SJ i Göteborg, där han hyrde rum. Han pensionerades från sin tjänst i maj 1966 och flyttade då åter till Åmål. A. yrkade avdrag för ökade levnadskostnader i Göteborg med 3.170 kr, eftersom han på grund av bostadsbrist inte kunnat få familjebostad i Göteborg. – TN medgav avdrag. – Hos PN yrkade TI att A. inte skulle få avdrag eftersom A. inte styrkt att han ej kunnat få familjebostad i Göteborg. – PN: ej ändring. – Hos KR, där TI fullföljde sin talan, åberopade A. intyg från bostadsförmedlingen i Göteborg enligt vilket han 1.2.56–31.12.65 varit anmäld vid förmedlingen och att han under denna tid inte erbjudits någon lägenhet. Han åberopade också intyg från bostadsförmedlingen i Partille enligt vilket han varit anmäld där 7.2.57–jan. 1966 samt att han 6.10.65 anvisats lägenhet i nyproduktion, men att anvisningen avböjts. Denna lägenhet hade nämligen blivit färdig först efter hans pensionering i maj 1966, då han redan flyttat tillbaka till Åmål. – KR lämnade TI:s talan utan bifall.

RR biföll däremot TI:s talan och yttrade: Utredningen i målet visar att A. under beskattningsåret och dessförinnan under lång tid förlagt sin yrkesverksamhet till Göteborg och haft bostad där eller i stadens närhet. Med hänsyn till att detta förhållande ägt bestånd under närmare 10 år kan den av A. förebragta utredningen icke anses på godtagbart sätt visa att han skulle vara berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader i anledning av hans och hans familjs skilda bosättning. (RR:s utslag den 17.2.71.)

B. Besvär av sjukvårdaren Ö. angående inkomsttaxering år 1965. – Ö. arbetade under 1964 i Uppsala. Hans familj flyttade 15.6.64 till Halmstad dit han sedermera flyttade. Ö. yrkade avdrag för ökade levnadskostnader 15.6–31.12.64 med 1.275 kr och för hemresor med 720 kr. – KR yttrade: Av handlingarna i målet framgår att, sedan Ö:s hustru avflyttat till Halmstad, Ö. kvarbott å sin verksamhetsort, Uppsala. För den ökning i hans levnadskostnader å hans verksamhetsort eller för de resekostnader, som må ha föranletts av makarnas efter hustruns avflyttning skilda bosättning, är han icke berättigad till avdrag. – RR: ej ändring. (RR:s utslag den 17.2.71.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:49:54